

TERAZ AKO NOVÝ CELOVEČERNÝ FILM
OD TWENTIETH CENTURY FOX

Agatha Christie

VRAŽDA
V ORIENT
EXPRESSE

*Agatha
Christie®*

VRAŽDA
V ORIENT
EXPRESE

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Vladimíra Šimová
Tlač TBB, a. s., Banská Bystrica

Z anglického originálu Agatha Christie: Murder on the Orient Express
preložila Katarína Jusková.

Tento príbeh je vymyslený. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom autorkinej fantázie alebo sú použité fiktívne. Akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami, miestami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.

Na obálke a titulnom liste je použité oficiálne logo Agathy Christie.

Murder on the Orient Express © 1934 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

Vražda v Orient exprese © 2017 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

Agatha Christie® Poirot® and Murder on the Orient Express are registered trademarks of Agatha Christie Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

Cover Design © Augustín Putera 2017

Cover Photo © Twentieth Century Fox Film Corporation 2017

ISBN 978-80-220-2013-8

Venujem M. E. L. M.
Arpachiya 1933

OSOBY**INŠPEKTOR HERCULE POIROT**

Belgický detektív demonštruje účinné vyšetrovacie postupy zoči-voči vrahovi v medzinárodnom exprese.

RIADITEĽ MONSIEUR BOUC

Zástupca Compagnie Internationale des Wagons Lits, spoločnosti spravujúcej lôžkové vozne, zatiahne priateľa Poirota do vyšetrovania záhadného zločinu.

SPRIEVODCA PIERRE MICHEL

Má na starosti vozeň so zločincom.

LEKÁR DR. CONSTANTINE

Vynesie záver, že vrahova pravá ruka nevedela, čo robí s obeťou ľavá.

Obeť a podozriví**MARY DEBENHAMOVÁ**

Anglická vychovávateľka, strohá a uhladená ako jej účes.

PLUKOVNÍK ARBUTHNOT

Jeho francúzština je obmedzená, ale verbálna obrana v slovnom súboji s Belgičanom pohotová.

HECTOR MACQUEEN

Tajomník par excellence – ovláda niekoľko jazykov.

EDWARD SAMUEL RATCHETT

Tento pseudofilantrop je skôr zloduch ako dobrák.

ANTONIO FOSCARELLI

Z počerného, napohľad nebezpečného Taliana sa valia informácie ako krv z rán obeť.

EDWARD HENRY MASTERMAN

Tichý, korektný, zdržanlivý muž s povýšeneckým, nesúhlasným výrazom na tvári, typickým pre dobre vycvičeného anglického sluhu.

CYRUS HARDMAN

Obchodný cestujúci z Ameriky, ktorý vie viac, ako hovorí, a hovorí viac, ako vie.

KŇAŽNÁ DRAGOMIROVOVÁ

Ruská *grande dame*, majiteľka nápadného perlového náhrdelníka, pôsobiaceho rovnako nehodnoverne ako jej historika.

GRETA OHLSSONOVÁ

Zdravotná sestra zo Švédska s ovčou tvárou – ako posledná videla obeť živú.

PANI HUBBARDOVÁ

Typická americká matróna – má plno rečí, ale jej maniere prezrádzajú viac ako slová.

HILDEGARDE SCHMIDTOVÁ

Komorná ruskej kňažnej – zapadne až po uši do vražednej hry *chemin de fer*.

GRÓF ANDRÉNYI

Na maďarskom veľvyslanectve lipne väčšmi ako veľvyslanectvo na ňom.

GRÓFKA ANDRÉNYIOVÁ

Najmladšia a najkrajšia podozrivá, odrezaná od sveta.

PRVÁ ČASŤ

Fakty

VÝZNAMNÝ CESTUJÚCI V TAURUS EXPRESE

1 Sýria, päť hodín ráno, zima. Na nástupišti v Aleppe stál vlak uvádzaný v cestovných poriadkoch pod honorným názvom Taurus expres. Boli to vlastne dva obyčajné vozne pre cestujúcich, jedálny vozeň s kuchyňou a lôžkový vozeň.

Pri schodíkoch lôžkového vozňa stál mladý francúzsky poručík v štramáckej uniforme a zhováral sa s malým zababušeným mužikom – bolo z neho vidieť iba zružovenú špičku nosa a konce vykrútených fúzov.

Poručík Dubosc aj v treskúcej zime statočne plnil nezávideniahodnú úlohu odprevadiť na stanicu významného cudzinca. Usilovne doloval z mozgu zdvorilé vety v uhladenej francúzštine. Netušil, o čo presne išlo. Povrávalo sa všeličo – ako vždy v podobných prípadoch. Generál – jeho nadriadený – mal čoraz horšiu náladu. A potom sa z ničoho nič zjavil neznámy Belgičan – očividne pricestoval až z Anglicka. Po týždni plnom nevysvetliteľného napätia prišlo k viacerým prekvapujúcim udalostiam. Vysokopostavený dôstojník spáchal samovraždu, ďalší dôstojník nečakane odstúpil z funkcie, z niekoľkých ustarostených tvárí sa vytratilo napätie a zopár bezpečnostných opatrení sa zmiernilo. A generál zrazu omladol o desať rokov.

Dubosc náhodou zachytil časť rozhovoru medzi ním a cudzincom. „Zachránili ste nás, *mon cher!*“ vyhrkol dojato generál, mohutné bajúzy sa mu zachveli. „Zachránili ste česť francúzskej armády – zabránili ste krviprelievaniu! Nevieam, ako sa vám poďakovať, že ste nám vyšli v ústrety a unúvali sa do takej diaľky...“

Cudzinec (menom Hercule Poirot) po pohotovej odpovedi dodal: „Ako by som mohol zabudnúť, že ste mi okrem iného kedysi zachránili život?“ Nasledovala rovnako pohotová odpoveď generála, popierajúca akékoľvek vlastné zásluhy v minulosti, kde nechýbala francúzska vlasť, Belgicko, sláva, češť a podobne. Tá napokon vyústila do vzájomného srdečného objatia a rozhovor sa skončil.

Poručík Dubosc dosiaľ nebol z toho všetkého múdry, ale to mu nebránilo zhostiť sa úlohy odprevadiť pána Poirota k vlaku s horlivým oduševnením mladého oficiera so sľubnou kariérou.

„Dnes je nedeľa,“ poznamenal. „Zajtra, v pondelok večer, budete v Istanbule.“

Túto poznámku nevypustil z úst prvý raz. Rozhovory na nástupištiach pred odchodom vlaku sa od seba veľmi nelíšia.

„Áno,“ prikývol Poirot.

„Zrejme sa tam zdržíte niekoľko dní...“

„*Mais oui*. V Istanbule som ešte nikdy nebol. Bol by hriech nevyužiť to – *comme ça*.“ Malý mužik luskol prstami. „Nikam sa neponáhľam – pobudnem tam zopár dní ako turista.“

„*La Sainte Sophie* stojí za to,“ povedal poručík Dubosc, hoci spomínaný chrám jakživ nevidel.

Nástupište so zavýjaním vymietol mrazivý závan vetra. Oboch mužov striaslo. Poručíkovi Duboscovi sa podarilo nenápadne zaškúliť na hodinky. O päť päť. Už len päť minút! V nádeji, že jeho spoločník si nič nevšimol, rýchlo dodal: „V tomto ročnom období ľudia veľmi necestujú.“ Zdvihol zrak k oknám lôžkového voza.

„Nie,“ uznal Poirot.

„Dúfajme, že Taurus nezaveje.“

„Stáva sa to?“

„Občas. Tohto roku sa to ešte nestalo.“

„Dúfajme, že sa to nestane ani teraz,“ povedal Poirot. „Pove-ternostné správy z Európy znejú hrozivo.“

„Veru. Balkán je zavalený snehom.“

„Údajne aj Nemecko.“

„*Eh bien*,“ poponáhľal sa poručík Dubosc, aby reč nestála. „Zajtra večer o sedem štyridsať budete v Konštantínopole.“

„*Oui*,“ prisvedčil Poirot a zúfalo dodal: „*La Sainte Sophie* je naozaj krásna.“

„Veľkolepá!“

Roleta na okne nad nimi vyletela nahor, z kupé vyzrela mladá žena.

Mary Debenhamová takmer oka nezažmurila od štvrtka, keď odcestovala z Bagdadu. Ani vo vlaku do Kirkuku, ani v útulku v Mosule, ba ani poslednú noc sa nevyspala. Zunovaná polihovaním v dusnom, prekúrenom kupé sa zdvihla z lôžka a pristúpila k oknu.

Zrejme sú v Aleppe. Výhľad, prirodzene, nestál zavefa. Dlhé, slabo osvetlené nástupište, ktorým sa rozliehali prenikavé, hašteřivé hlasy Arabov náhľiacich sa bohviekam. Dvaja muži pod jej oknom sa zhovárali po francúzsky. Francúzsky dôstojník a malý chlapík s obrovskými fúzmi. Tvárou jej preletel úsmev. Ešte nikdy nevidela takého zababušenca. Vonku je akiste psia zima. Preto vo vlaku kúria ani besní. Chcela spustiť okno nižšie, ale nedalo sa.

Sprievodca v lôžkovom vozni podišiel k dvom mužom. Vlak odchádza, upozornil ich, monsieur by mal nastúpiť. Malý mužík si zložil klobúk. Akú má vajcovitú hlavu! Mary Debenhamovej napriek starostiam opäť preletel tvárou úsmev. Takého komického trpaslíka nemôže nik brať vážne!

Poručík Dubosc sa lúčil. Svedomito premyslený rozlúčkový prejav – kvetnatý a uhladený – vytiahol v poslednej chvíli.

Monsieur Poirot sa nedal zahanbiť, odpovedal v podobnom duchu.

„*En voiture*, monsieur,“ posúril ho spievodca.

Monsieur Poirot s ľútosťivým výrazom na tvári zdráhavo nastúpil do vlaku so spievodcom za päťami a zakýval poručíkovi. Dubosc zrazil podpätky a predpisovo odzdravil. Vlakom myklo a pomaly sa pohol.

„*Enfin*, konečne!“ zašomral si popod nos Hercule Poirot.

„Brrr,“ striaslo poručíka Dubosca, keď si uvedomil, aká je zima.

„*Voilà, monsieur!*“ Sprievodca zahrnul širokým gestom elegantné kupé a úhľadne uloženú batožinu. „Kufor som vám dal sem.“ Veflavravne vystrel ruku.

Hercule Poirot do nej vložil poskladanú bankovku.

„*Merci, monsieur,*“ povedal sprievodca a horlivo dodal: „Mám vaše lístky, monsieur. Prosím si aj pas, ak budete taký dobrý. Cestu chcete prerušiť v Istanbule, ak sa nemýlim...“

Hercule Poirot prikývol. „Teraz nemáte veľa ľudí, však?“

„Nie, monsieur. Okrem vás len dvoch. Plukovníka cestujúceho z Indie a mladú anglickú dámu cestujúcu z Bagdadu. Bude si monsieur ešte niečo želať?“

Monsieur požiadal o malú fľašku Perrieru.

O piatej ráno nie je najpríjemnejšie nasadať do vlaku. Do sviatania ostávali dve hodiny. Hercule Poirot, s vedomím, že v noci sa poriadne nevyspal, a s pocitom úspešne splnenej chúlостivej misie sa schúľil v kúte do kĺbka a zaspal.

Zobudil sa o pol desiatej a bez meškania sa vybral do jedálneho vozňa na šálku horúcej kávy.

Sedel tam iba jeden zákazník – mladá anglická dáma, tú zrejme spomínal sprievodca. Vysoká štíhla tmavovláska, asi dvadsaťosemročná. Pokojná vecnosť, s akou konzumovala raňajky a požiadala čašníka, aby jej dolial kávu, prezrádzala svetáčku zvyknutú na cestovanie. Na sebe mala praktické tmavé šaty z ľahkej látky, vhodné do prekúreného vlaku.

Hercule Poirot nemal inú prácu, a tak ju z dlhšej chvíle po očku pozoroval. Usúdil, že mladá žena sa vie o seba postarať, kamkoľvek ju vietor zaveje. Vyžarovalo z nej zdravé sebavedomie a energia. Páčili sa mu prísne, pravidelné črty tváre a jemná biela pleť. Páčili sa mu aj lesklé čierne úhľadne zvlínené vlasy a oči – sivé, chladné, akoby neosobné. Dospel však k záveru, že je príveľmi triezva a šikovná, aby sa dala nazvať *jolie femme*.

Vtedy vošla do jedálneho vozňa ďalšia osoba – vysoký muž medzi štyridsiatkou a päťdesiatkou, štíhly, s tmavou pleťou a vlasmi trochu prešedivenými na sluchách.

„Plukovník z Indie,“ zašomral si popod fúzy Poirot.

Muž pozdravil dievča s ľahkým úklonom: „Dobré ráno, slečna Debenhamová.“

„Dobré ráno, pán plukovník.“

Plukovník Arbuthnot zovrel operadlo stoličky naproti mladej žene. „Smiem?“ spýtal sa.

„Samozrejme, nech sa páči.“

„Raňajky nie sú vždy najvhodnejší čas na konverzáciu.“

„Máte pravdu, ale nehryziem.“

Plukovník si sadol. „Hej, chlapče!“ zavolał panovačne na čašníka. Objednal si vajcia a kávu.

Nakrátko sa pristavil roztržitým zrakom na Poirotovi, potom ľahostajne preniesol pohľad inam. Poirot, dobrý znalec Angličanov, usúdil, že v duchu si povedal: Ďalší otravný cudzinec.

Ani jednému z dvoch Angličanov verných svojej povesti nebolo veľmi do reči. Vymenili si niekoľko zbežných poznámok, potom sa mladá žena zdvihla od stola a vrátila sa do svojho kupé.

Cez obed opäť sedeli za jedným stolom a ani tentoraz nevenovali cudzincovi pozornosť. Viedli však živší rozhovor ako pri raňajkách. Plukovník Arbuthnot rozprával o Pandžábe, iba sem-tam sa spýtal mladej ženy na Bagdad, kde zjavne pracovala ako vychovávateľka. Len čo vyšlo najavo, že majú zopár spoločných priateľov, boli k sebe milší a srdečnejší. Zhovárali sa o akomsi Tommym a Reggiem. Plukovník sa zaujímal, či jeho spoločníčka ide rovno do Anglicka a či sa ešte predtým nezastaví v Istanbule.

„Idem rovno domov.“

„Nie je to trochu škoda?“

„Prišla som sem pred dvoma rokmi a v Istanbule som strávila tri dni.“

„Aha. Popravde som rád, že cestujete rovno domov, aspoň budem mať spoločnosť.“ Nešikovne sa uklonil a trochu sa začervenal.

Nášmu plukovníkovi nie je ľahostajné druhé pohlavie, pomyslel si s nemalým pobavením Hercule Poirot. Cestovanie vlakom nie je o nič bezpečnejšie ako plavba po mori.

Slečna Debenhamová zdvorilo, ale akosi silene odvetila, že ju to teší. Hercule Poirot si všimol, že plukovník ju odprevadil do kupé. Keď neskôr vlak uháňal veľkolepou scenériou pohoria Taurus, tí dvaja stáli spolu na chodbe a obdivovali majestátny Ciličiansky priesmyk. Dievča nevdojak vzdychlo.

Poirot stojaci obďaleč začul, ako si mrmle popod nos: „Aká krása! Kiežby som... kiežby som...“

„Kiežby ste čo...?“

„Kiežby som sa z nej mohla tešiť!“

Arbuthnot mlčal. Hranatá čelusť mu stuhla, tvár sprísnela. „Škoda, že ste nemohli ostať bokom!“ vzdychol.

„Prestaňte, prosím. Už o tom nehovorme.“

„Dobre.“ Plukovník škaredo zagánil na cudzinca a pokračoval: „Nepáči sa mi, že vychovávateľka musí byť vždy poruke tyran-ským matkám a rozmazaným malým faganom.“

Zasmiala sa – ale voľajako priškrtené. „Mýlite sa. Pokorná vychovávateľka je prekonaný mýtus. Môžem vás ubezpečiť, že dnes je to presne naopak – rodičia sa boja vychovávateľiek.“

Zavládlo ticho. Arbuthnot sa zrejme hanbil za svoj výlev.

Čudné divadielko, preletelo hlavou Poirotovi. Neskôr si spomenul na tú myšlienku.

Do Konye prišli o pol dvanástej v noci. Dvaja Angličania vyšli z vlaku, aby si ponáľahovali údy, a prechádzali sa po zasneženom peróne.

Hercule Poirot sa uspokojil s tým, že sledoval horúčkovitú činnosť na stanici cez okno. Asi po desiatich minútach usúdil, že nezaškodí trochu sa nadýchať čerstvého vzduchu. Starostlivo sa zakrútil do plášťa, vzal si rukávnik a na elegantné topánky natiahol galoše. Takto vystrojený neisto zostúpil na perón a vykročil popri vlaku. Prišiel až k lokomotive.

Začul akési hlasy a to ho upozornilo na dve nejasné postavy v tieni nákladného vagóna.

„Mary...“ povedal Arbuthnot.

Mladá žena mu skočila do reči: „Teraz nie. Až neskôr – keď bude po všetkom. Keď to bude za nami... Potom...“

Poirot sa diskkrétne zvrhol a pobral sa preč. Napadlo mu... Takmer nespoznal nevzrušený, strohý hlas slečny Debenhamovej. „Čudné,“ zamrmal si popod fúzy.

Na druhý deň usúdil, že tí dvaja sa možno pohádali. Takmer spolu neprehovorili. Mladá žena vyzerala napätá. Pod očami mala čierne kruhy.

O pol tretej popoludní vlak zastal. Z okien sa vystrkovali hlavy. Pri koľajniciach sa zbehla skupinka ľudí a ukazovali na čosi pod jedálnym vozňom.

Poirot vyzrel von oknom a oslovil sprievodcu prechádzajúceho okolo. Keď dostal odpoveď, vťahol dnu hlavu a obrátil sa. Len-len že nevrátil do Mary Debenhamovej; stála tesne za ním.

„Čo sa stalo?“ vyhrkla zadychčane po francúzsky. „Prečo stojíme?“

„Nič zvláštne, mademoiselle. Čosi pod jedálnym vozňom začalo horieť. Nič vážne, hneď to dajú do poriadku. Musia to opraviť. Nemusíte sa báť, verte mi.“

Prudko mávla rukou, akoby bolo nepodstatné, či je to nebezpečné alebo nie. „Áno, samozrejme. Ale ten čas!“

„Čo s časom?“

„Budeme meškať.“

„Možno,“ pripustil Poirot.

„Ale my nesmieme meškať! Vlak má prísť do Haydarpasy o šesť päťdesiatpäť, potom treba prejsť cez Bospor a chytiť Simplon Orient expres na druhom brehu o deviatej. Pri hodinovom alebo dvojhodinovom meškaní to nestihneme.“

„Možno nie,“ uznal Poirot. Ukradomky na ňu zaškúľil. Ruka zvierajúca obločný rám sa jej chvela, pery takisto. „Je to pre vás také dôležité, mademoiselle?“ spýtal sa.

„Samozrejme. Musím – jednoducho musím chytiť ten spoj.“ Zvrtila sa a zamierila po chodbičke k plukovníkovi Arbuthnotovi.

Obávala sa zbytočne. O desať minút sa vlak znovu pohol. Meškanie cestou znížili a do Haydarpasy prišli iba o päť minút neskôr.

Plavba cez Bospor bola búrlivá, Poirot z nej nemal radosť. Na

lodi ho oddelili od ostatných spolucestujúcich z vlaku. Potom ich už nevidel.

Keď pristáli, od Galatského mosta sa dal odviezť rovno do hotela Tokatlian.

HOTEL TOKATLIAN

2

V hoteli Hercule Poirot požiadal o izbu s kúpeľňou. Potom sa šiel opýtať na vrátnicu, či mu neprišla pošta.

Dostal tri listy a telegram. Pri pohľade naň trochu zdvihol obočie. Nečakal ho.

Otvoril ho pomaly a opatrne ako zvyčajne. Vytlačený text bol jasný.

AKO STE PREDPOVEDALI, V KASSNEROVOM PRÍPADE PRIŠLO K NEČAKANÉMU ZVRATU. PROSÍM, IHNEĎ SA VRÁŤTE.

„*Voilà ce qui est embêtant*,“ zamrmlal odovzdane Poirot. Pozrel na hodiny. „Ešte večer budem musieť odísť,“ oznámil vrátnikovi. „Kedy odchádza Simplon Orient?“

„O deviatej, monsieur.“

„Môžete mi rezervovať lôžko?“

„Samozrejme, monsieur. V tomto ročnom období to nie je žiadny problém. Vlaky sú takmer prázdne. Prvú alebo druhú triedu?“

„Prvú.“

„*Très bien*, monsieur. Kam to má byť?“

„Do Londýna.“

„*Bien*, monsieur. Zahovorím vám lístok do Londýna a zabezpečím lôžko vo vozni Istanbul – Calais.“

Poirot znovu pozrel na hodiny. O desať osem. „Budem sa mať kedy navečerať?“

„Prirodzene, monsieur.“

Malý Belgičan prikývol. Šiel zrušiť hotelovú rezerváciu a potom

zamieril cez vestibul do reštaurácie. Keď si objednával, na pleci mu pristála ruka.

„Ach, *mon vieux*, aké príjemné prekvapenie!“ ozvalo sa mu za chrbtom.

Za ním stál územčistý starší muž ostrihaný na ježka. Na tvári mu pohrával natešený úsmev.

Poirot vyskočil od stola. „Monsieur Bouc!“

„Monsieur Poirot!“

Monsieur Bouc bol Belgičan, riaditeľ Compagnie Internationale des Wagons Lits – medzinárodnej spoločnosti lôžkových vozňov – a jeho dlhoročný známy, niekdajší vysokopostavený dôstojník belgickej polície.

„Kde sa tu beriete, *mon cher* – tak ďaleko od vlasti?“ vyzvedal monsieur Bouc.

„Mal som menší prípad v Sýrii.“

„Kedy sa vraciate domov?“

„Dnes večer.“

„Skvelé! Aj ja. Teda do Lausanne – potrebujem tam čosi vyba-
viť. Zrejme idete Simplon Orientom.“

„Áno. Požiadal som, aby mi rezervovali lôžko. Chcel som sa tu zdržať niekoľko dní, ale dostal som telegram z Anglicka vo veľmi dôležitej veci.“

„Rozumiem,“ vzdychol monsieur Bouc. „*Les affaires – les affaires!* Ako počúvam, žnete úspechy jeden za druhým, *mon vieux!*“

„Vyriešil som zopár menších prípadov,“ odvetil Hercule Poirot s márnou snahou vyzerať skromne.

Monsieur Bouc sa zasmial. „Uvidíme sa neskôr.“

Hercule Poirot sa sústredil na neľahkú úlohu – usiloval sa zabrániť, aby sa mu fúzy namočili do polievky. Keď ju úspešne splnil a čakal na druhý chod, poobzeral sa okolo seba. Hostia v reštaurácii sa dali porátať na jednej ruke, ale zaujali ho iba dvaja. Sedeli za stolom neďaleko neho. Mladší bol sympatický asi tridsaťročný muž, zrejme Američan.

Pozornosť malého detektíva však upútal najmä Američanov

spoločník. Mohol mať od šesťdesiat do sedemdesiat rokov. Z tejto vzdialenosti pôsobil dojmom dobromyseľného ľudomila. Prvé náznaky plešiny, vypuklé čelo a usmievavé ústa vystavujúce na obdiv neprirodzene biely umelý chrup – to všetko ukazovalo na zhovievavú povahu. Celkový dojem narúšali iba oči, malé, hlboko posadené, ľstivé. A nielen tie. Keď čosi prehodil spolusediacemu, prebehol pohľadom po miestnosti, nakrátko sa pristavil očami na Poirotovi. V tom zlomku sekundy sa v nich mihla čudná nevraživosť a napätie.

Odrazu sa zdvihol. „Zaplatíme, Hector,“ vytisol z hrdla s čudným priškrteným výhražným tónom v hlase.

Keď sa Poirot pripojil vo vestibule k priateľovi, dvojica z reštaurácie bola na odchode z hotela. Znášali im dolu batožinu, mladší muž na to dozeral. Nakoniec otvoril sklené dvere a povedal: „Hoto, pán Ratchett.“

Starší muž čosi súhlasne zašomral a vyšiel von.

„*Eh bien*,“ povedal Poirot. „Čo si myslíte o tých dvoch?“

„Američania,“ odvetil monsieur Bouc.

„To je jasné na prvý pohľad. Myslel som na ich ľudské vlastnosti.“

„Mládenec je príjemný človek.“

„A ten druhý?“

„Ak mám byť úprimný, *mon cher*, nebol mi veľmi sympatický. Mal som z neho nepríjemný dojem. A vy?“

Hercule Poirot odpovedal až po chvíli. „Keď prešiel popri mne v reštaurácii, mal som pocit, akoby popri mne prešlo divé zviera – nie dravec, ale divá šelma, ak mi rozumiete.“

„Na prvý pohľad vyzerá ako úctyhodný starší muž.“

„*Précisément*. Vonkajší dojem, klietka – všetko vyzerá slušne a úctyhodne –, ale za mrežami striehne dravá šelma.“

„Máte bohatú predstavivosť, *mon vieux*,“ povedal monsieur Bouc.

„Možno, ale nevedel som sa zbaviť pocitu, že popri mne prešlo zlo.“

„Ten úctyhodný americký džentlmen?“

„Ten úctyhodný americký džentlmen.“

„Možno máte pravdu,“ prehodil bodro monsieur Bouc. „Vo svete je plno zla.“

Vtom sa otvorili dvere a zamieril k nim vrátnik. Tváril sa ustarostene a ľútovalo. „Čudné, monsieur,“ oslovil Poirota, „ale v prvej triede nie je voľné ani jedno lôžko.“

„Comment?“ zvolal monsieur Bouc. „V tomto ročnom období? Asi ich obsadila nejaká skupina novinárov... alebo politikov...“

„Neviem, monsieur.“ Vrátnik sa k nemu úctivo obrátil. „Ale je to tak.“

„Dobre teda.“ Monsieur Bouc pozrel na Poirota. „Žiadne strachy, drahý priateľ. Niečo vymyslíme. Jedno kupé – šesťnástka – je vždy voľné. Má ho na starosti sprievodca!“ Usmial sa a zdvihol zrak k hodinám. „Najvyšší čas vyraziť.“

Na stanici monsieur Bouca pozdravil s úctivým nadšením sprievodca lôžkového vozňa v hnedej uniforme. „Dobrý večer, monsieur. Máte kupé číslo jeden.“

Privolať nosičov a tí im odviezli batožinu k vozňu s plechovými tabuľkami ISTANBUL – TERST – CALAIS.

„Vraj ste plní,“ obrátil sa k sprievodcovi monsieur Bouc.

„Nevychádzam z údivu, monsieur. Akoby si dnes v noci zamyslel cestovať celý svet.“

„V každom prípade musíte nájsť miesto pre tohto džentlmena. Je to môj priateľ. Môžete ho dať do šesťnástky.“

„Šesťnástka je obsadená, monsieur.“

„Čože? Kupé číslo šesťnást?“

Obaja muži si vymenili chápvavý pohľad a sprievodca – vysoký bledý muž v strednom veku – sa usmial.

„Áno, monsieur. Je to iba náhoda, že sa toľko ľudí rozhodlo cestovať práve dnes v noci.“

Monsieur Bouc nespokojne tľoskol jazykom. „V Belehrade pripoja vozeň z Atén. Pridajú aj ďalší, z Bukurešti do Paríža. Ale do Belehradu prídeme až zajtra ráno. Kritická je dnešná noc. Nenájde sa voľné lôžko v druhej triede?“

„Jedno by sa našlo, monsieur...“

„Tak teda...“

„Bohužiaľ, dámske. V kupé je jedna Nemka – slúžka či čo.“

„Là, là, to ma mrzí,“ povedal monsieur Bouc.

„Nič si z toho nerobte, *mon ami*,“ povedal Poirot. „Uspokojím sa aj s normálnym vozňom.“

„V nijakom prípade. Čosi také neprichádza do úvahy.“ Monsieur Bouc sa znovu obrátil k sprievodcovi. „Sú tu všetci?“

„Jeden pasažier chýba,“ zaváhal sprievodca.

„Kde?“

„Lôžko číslo sedem v druhej triede. Ten pán ešte neprišiel a o štyri minúty odchádzame.“

„Kto je to?“

„Angličan,“ sprievodca prebehol očami po zozname vo svojich rukách. „Monsieur Harris.“

„Meno je dobré znamenie,“ povedal Poirot. „Čítal som Dickensa. Monsieur Harris nepríde.“

„Zaneste batožinu monsieur Poirota do sedmičky,“ prikázal sprievodcovi monsieur Bouc. „Keby prišiel monsieur Harris, poviete mu, že mešká – lôžka nerezervujeme do odchodu vlaku –, niečo už vymyslíme. Jeho chyba.“

„Ako si želáte, pane,“ odvetil sprievodca. Obrátil sa k nosičovi a vysvetlil mu, kam má odnieť pánovi batožinu. Potom odišiel od schodíkov, aby Poirot mohol nastúpiť.

„*Tout à fait au bout, monsieur!*“ zavolal naňho. „Predposledné kupé.“

Poirotovi chvíľu trvalo, kým si prekliesnil cestu pomedzi cestujúcich, čo postávali na chodbe pred kupé. Stále musel prosiť o prepáčenie. Keď sa konečne predral k svojmu kupé, vysoký mladý Američan z hotela Tokatlian práve zdvihol kufor.

Pri pohľade na Poirota sa zamračil. „Prepáčte,“ povedal, „asi ste sa pomýlili.“ Potom to zo seba vysúkal po francúzsky: „*Je crois que vous avez un erreur.*“

„Ste pán Harris?“ spýtal sa po anglicky Poirot.

„Nie, volám sa MacQueen. Ale...“

Vtom sa Poirotovi za chrbtom ozval zadychčaný ospravedľnu-

júci hlas sprievodcu lôžkového vozňa: „Vo vlaku, bohužiaľ, nie sú iné voľné lôžka, monsieur, a tak sme pána museli dať k vám.“ Vytiahol okno na chodbičke a zdvihol Poirotovu batožinu.

Poirot s pobavením zachytil ľútostivý tón v sprievodcovom hlase. Bezpochyby mu sľúbili slušné prepitné, ak do kupé niekoho iného nedá. Tak či onak, aj najveľkorysejšie prepitné stráca význam, ak sa na palube zjaví šéf osobne s vlastnými požiadavkami.

Sprievodca vyložil kufor na policu a vyšiel z kupé. „*Voilà, monsieur*,” povedal. „Všetko je zariadené. Máte horné lôžko číslo sedem. O minútu odchádzame.“ Rýchlo vykročil chodbou.

Poirot vošiel do kupé. „Zriedkavý úkaz,” utrúsil veselo. „Sprievodca v lôžkovom kupé vykladá batožinu na policu. Čosi také som ešte nepočul!“

Spolucestujúci sa usmial. Namrzenosť ho prešla. Zrejme usúdil, že mu neostáva iné ako zmieriť sa so situáciou. „Vlak je neuveriteľne plný,” poznamenal.

Zahvízdala píšťalka, lokomotíva vydala dlhý kvílivý ston. Obaja muži vyšli na chodbu.

Zvonku sa k nim doniesol výkrik: „*En voiture!*“

„Ideme,” povedal MacQueen.

Nemal celkom pravdu. Perónom sa opäť rozľahol hvizd píšťalky.

„Počujte, pane,” ozval sa náhle mladý muž. „Keby ste radšej spali dolu... je to určite pohodlnejšie. Môžeme sa vymeniť.“

Ohľaduplný mládenec.

„Nie, netreba,” bránil sa Poirot. „Nerád by som vás oberal...“

„Mne to vôbec neprekáža.“

„Ste naozaj láskavý, ale...“

Zdvorilé námietky na oboch stranách.

„Ide len o jednu noc,” dôvodil Poirot. „V Belehrade...“

„Nie celkom. Teda...“

Vlakom zrazu myklo. Obaja muži sa obrátili a sledovali dlhé, pomaly sa pohybujúce osvetlené nástupište za oknom.

Orient expres sa vydal na trojdňovú cestu naprieč Európou.

POIROT ODMIETNE PRÍPAD

3

Monsieur Hercule Poirot prišiel na druhý deň na obed do jedálneho vozňa o čosi neskôr. Vstal zavčasu, raňajkoval takmer sám a predpoludním študoval poznámky k prípadu, pre ktorý ho odvolali do Londýna. Spolucestujúceho takmer nevidel.

Monsieur Bouc sedel za stolom; kývol priateľovi na pozdrav a vyzval ho, aby mu robil spoločnosť. Poirot sa usadil naproti nemu. Zakrátko zistil, že ich obsluhujú prvých a servírujú im najvyberanejšie lahôdky. Najmä hlavný chod bol znamenitý.

Až pri smotanovom syre, čo sa priam rozpúšťal na jazyku – v štádiu stolovania, keď sa u človeka začína prejavovať sklon k filozofovaniu –, pán Bouc si dovilil odviesť pozornosť na inú tému ako na jedlo. „Ach,“ vzdychol, „keby som bol majstrom pera ako Balzac, opísal by som tento výjav.“ Urobil široké gesto rukou.

„Dobry nápad,“ uznal Poirot.

„Však? Tuším sa o to ešte nikto nepokúsil. Koľko je v tom romantiky! Zišli sa tu ľudia rozličných spoločenských vrstiev, rozličných národností, rozličného veku. Jedinci, ktorí o sebe predtým vôbec nevedeli, musia zrazu vydržať tri dni pokope – spať a jesť pod jednou strechou. Po troch dňoch sa rozídu, každý sa poberie svojou cestou a možno sa už nikdy nestretnú.“

„Ale čo keby prišlo k nešťastiu...“ nadhodil Poirot.

„Nemaľujte čerta na stenu, milý priateľ...“

„Z vášho hľadiska by to bolo poľutovaniahodné, uznávam. Ale pripušíme to aspoň na chvíľu. Potom by všetci títo ľudia ostali spojení aj v smrti.“

„Nože si ešte nalejme,“ povedal monsieur Bouc a rýchlo dolial obom víno. „Ste morbidny, *mon cher*. Nemáte zlé trávenie?“

„Je pravda, že môj žalúdok si nezvykol na sýrsku stravu,“ pripustil Poirot a odchlipol si vína. Potom sa oprel na stoličke a blúdnil zrakom okolo seba. Bolo tam jedenásť hostí, predstavovali rozličné spoločenské vrstvy a rozličné národnosti, ako správne poznamenal monsieur Bouc. Začal si ich obzerať.